

DBN-1901100302030101 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

June – 2022

Sanskrit : ECT-4

(Puranashastra)

(विष्णुपुराणम् (अंश १-२)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચન/Instruction :

(૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(1) Each question carry equal marks.

(૨) કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો

(2) Attempt any five questions.

૧ નીચેના શ્લોકોનો અનુવાદ કરીને સમજાવો : ૧૪

1 Explain the following verses with translation : 14

(૧) વિષ્ણોઃ સકાશાદુદ્ભૂતં જગત્ત્રૈવ ચ સ્થિતમ્ ।

સ્થિતિસંયમકર્તાઽસૌ જગતોસ્ય જગદ્ધ સઃ ॥ ૧.૧.૩૧

(૨) ગત્વા ગત્વા નિવર્તન્તે ચન્દ્રસૂર્યાદયો ગ્રહાઃ ।

અઘાપિ ન નિવર્તન્તે દ્વાદશાક્ષરચિન્તકાઃ ॥ ૧.૬.૪૦

૨ નીચેના શ્લોકોનો અનુવાદ કરીને સમજાવો : ૧૪

2 Explain the following verses with translation : 14

(૧) ત્વં સિદ્ધિસ્ત્વં સ્વધા સ્વાહા સુધા ત્વ લોકપાવની ।

સન્ધ્યા રાત્રિઃ પ્રભા ભૂર્તિર્મેધા શ્રદ્ધા સરસ્વતી ॥ ૧.૧.૧૧૮

(૨) પ્રાણપ્રદાતા સ પૃથુર્યસ્માદ્ભૂમેરભૂત્પિતા ।

તતસ્તુ પૃથિવીસંજ્ઞામવાપાખિલધારિણી ॥ ૧.૧૩.૮૯

૩ નીચેના શ્લોકોનો અનુવાદ કરીને સમજાવો : ૧૪

3 Explain the following verses with translation : 14

(૧) તતશ્ચ ભારતં વર્ષમેતલ્લોકેષુ ગીયતે ।

ભરતાય યતઃ પિત્રા દત્તં પ્રાતિષ્ઠતા વનમ્ ॥ ૨.૧.૩૨

(૨) તસ્માદ્દુઃખાત્મકં નાસ્તિ ન ચ કશ્ચિત્સુખાત્મકમ્ ।

મનસઃ પરિણામોઽયં સુખદુઃખાદિલક્ષણઃ ॥ ૨.૬.૪૯

૪	નીચેના શ્લોકોનો અનુવાદ કરીને સમજાવો :	૧૪
4	Explain the following verses with translation :	14
	(૧) જ્યોતીષિ વિષ્ણુર્ભુવનાનિ વિષ્ણુર્વનાનિ વિષ્ણુર્ગિરયો દિશશ્ચ । નદ્યઃ સમુદ્રાશ્ચ સ એવ સર્વં યદસ્તિ યત્રાસ્તિ ચ વિપ્રવર્ય ॥ ૨.૧૨.૩	
	(૨) પુમાન્ન દેવો ન નરો ન પશુર્ન ચ પાદપઃ । શરીરાકૃતિભેદાસ્તુ ભૂપૈતે કર્મયોનયઃ ॥ ૨.૧૩.૧૮	
૫	વિષ્ણુપુરાણમાં નિરૂપિત સૃષ્ટિસર્જન અંગેના વિચારો વર્ણવો.	૧૪
5	Narrate the various views on the creation as depicted in વિષ્ણુપુરાણ.	14
૬	વિષ્ણુપુરાણમાં નિરૂપિત પ્રહલાદચરિતનું વર્ણન કરો.	૧૪
6	Narrate પ્રહલાદચરિત as depicted in વિષ્ણુપુરાણ.	14
૭	જડભરતનું ચરિત તમારા શબ્દોમાં વર્ણવી તેનું મહત્વ સમજાવો.	૧૪
7	Describe જડભરતચરિત in your words and explain its importance.	14
૮	વિષ્ણુપુરાણ અનુસાર ભારતવર્ષની ભૂગોળનું આલેખન કરી તેનો મહિમા વર્ણવો.	૧૪
8	Describe the glory of ભારતવર્ષ and depict its geography according to વિષ્ણુપુરાણ.	14
૯	નીચેના ૫૨ ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
9	Write short notes on the following :	14
	(૧) વરાહાવતારઃ	
	(૨) ધ્રુવસ્ય તપશ્ચરણમ્	
૧૦	નીચેના ૫૨ ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
10	Write short-note on the following :	14
	(૧) પૃથ્વીદોહનમ્	
	(૨) ઇન્દ્રકૃતા લક્ષ્મીસ્તુતિઃ	